

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Refutatio Accusatoris Anonymi Damnatas ab Innocentio XI. Propositiones adscribentis Ordinum Religiosorum Theologis ac præcipuè Societatis Jesu

Estrix, Aegidius

Moguntiaë, 1679

Propositio XLVI. Et id quidem habet locum etiamsi temporale sit principale motivum dandi spirituale: imo etiamsi sit finis ipsius rei spiritualis, sic ut illud pluris æstimetur, quam res spiritualis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42472

Et art. 3. in corp. ab invitis non exigatur per
spiritualium subtractionem, quæ sunt exhibenda.

Dispiciant obtrectatores Valentia, an stan-
dum sibi putent ejus doctrinâ in materia simo-
niæ: & saltem in animum demittant salubre
monitum D. Thomæ.

PROPOSITIO XLVI.

ET id quidem habet locum etiamsi temporale sit
principale motivum dandi spirituale: imo
etiamsi sit finis ipsius rei spiritualis, sic ut illud
pluris aestimetur, quam res spiritualis.

Autores hujus propositionis citantur Tan-
nerus ibidem Valentia & Escobar locis incer-
tis & alii Jesuitæ in multis Thesibus.

Theses illas multas proferre cum oportet,
ut constet non imposuisse more suo; uti &
designare locum Escobarii; nam ubi de simo-
nia agit ex professo non invenitur doctrina il-
la. Viderat accusator in Epistolâ 12. Montal-
tii Escobarii nomen, ubi aliud quiddam ab ip-
so de simonia assertum sugillatur, hoc fortè
illi erat satis, ut Escobarium faceret hujus
propositionis autorem.

De Valentia imposturam dedit illam, quam
à Sinnichio datam pridem refellit Guilielmus le
Maire in *Statera sect. 1. c. 18. pag. 113.* Propo-
sitioni damnatæ apertè contradicit Valentia
romo. 3. d. 6. q. 16. p. 3. pag. 2045. locum hunc
adeat

adeat qui volet neque enim est otium describere singula.

Tanero quoque fit injuria: 1. quia illa d. 5. q. 8. dub. 3. solum negat intervenire simoniam naturalem, ut constat ex dictis ad propositionem proxime superiorem: unde & solum respondet VERE ET PROPRIE *simoniam non esse*, hoc est, *naturalem*, quæ propriissimè est simonia: 2. Tannerus non recusat, quo minus præter simoniam juris positivi hîc interveniat aliud genus gravis peccati, quod etsi *vere & proprie* simonia non sit, est tamen peccatum grave contra religionem. Legatur n. 87. in fine. 3. Tannerus in ipso principio illius dubii 3. damnat generaliter ut simoniam omnem commutationem, *qua spirituale pro temporali commutatur, tamquam pro equali, SECUNDUM EXISTIMATIONEM COMMUTANTIS*. Quando igitur à simonia naturali eximit donationem rei temporalis ob spiritualem, tamquam propter finem, sic, ut illud pluris æstimetur, quam res spiritualis, non ponit rem temporalem tanti pretii æstimari, quanti spiritualem: sed amorem rei temporalis esse majorem, quam rei spiritualis: quæ sunt valde diversa. Hoc illum intelligere ostendunt superiora, simulque quod subdit, *talem æstimationem inveniri in omni peccato mortali, ubi Deus postponitur rebus temporalibus.*

Ap-

Apparet ergo pluribus titulis ab invidia
propositionis damnatæ eximi doctrinam Tan-
neri.

Non erit importunum hic adnotare, quid
senserit facultas Theologica Lovaniensis die
4. Maji 1657. de propositione 45. & 46.
utraque illo tempore constituebat unum arti-
culum, quem illa facultas tunc notavit hac
censura: *variæ illæ formalitates ut plurimum pal-
lia sunt latentis simoniæ: & quamvis fieri sub-
inde possit, ut nulla propriè dictæ simoniæ labes
subsistat; plerumque tamen subsunt sordes simoniæ
affines.*

Hanc censuram diligenter excussit Guiliel-
mus le Maire in Staterâ Saulis Exr. *sect. 2. c.*
14. & ostendit Facultatem laxius sensisse de
simoniæ in sua illa Censura, quàm vel Valen-
tiam, vel Tannerum. Audiamus illum Au-
torem.

„Ecce, inquit, iudicio facultatis Theo-
„logicæ Lovaniensis *istæ formalitates ut plu-
„rimum pallia sunt latentis simoniæ.* Ergo iudic-
„cio ejusdem aliquando non sunt pallia latentis
„tis simoniæ: ergo iudicio ejusdem aliquando
„do dare temporale pro spirituali non est simoniæ,
„quando temporale datur tamquam motivum, &c.
„Consideremus reliqua.

„Et quamvis fieri subinde possit, ut nulla pro-
„priè dictæ simoniæ labes subsistat; intelligenda
„sunt

„ sunt hæc de universo casu, contento in ar-
 „ ticulo; cur enim de hoc dubitabimus? er-
 „ go iudicio facultatis, fieri potest, ut non
 „ sit vera simonia, *dare temporale pro spirituali*,
 „ quando temporale datur tamquam motivum, &c.
 „ idque etiamsi temporale sit principale motivum
 „ dandi spirituale: imo etiam si sit finis ipsius rei
 „ spiritualis, sic ut illud pluris aestimetur, quam
 „ res spiritualis. In hoc verò laxius censet,
 „ potiusque est rea articuli Facultas, quam
 „ Valentia, qui ut vidimus num. 252. di-
 „ fertis & amplis verbis affirmat, omnino
 „ committi simoniam in postremo casu. Quod
 „ verò facultas restrinxit ad simoniam proprie
 „ dictam, restrinxit quoque apertissime Tan-
 „ nerus, ut vidimus num. 253. Videamus
 „ postremam partem censuræ.

„ Plerumque tamen subsunt sordes simoniæ
 „ affines. Ergo iudicio Facultatis aliquando ne-
 „ quidem subsunt sordes simoniæ affines. Huc
 „ usque Tannerus non est progressus, ut
 „ manifestum est ex dictis num. 253. patet
 „ ergo, quod aiebam, multo potiori jure
 „ auctores articuli dici potuisse à Sinnichio
 „ Doctores facultatis Theologicæ Lovanien-
 „ sis, quam Valentiam, aut Tannerum.

Hactenus Guil. le Maire. Libemus alia
 quædam.

Godscalcus Rosemundus S. T. Doctor Lo-
 va-

vanienſis in Confefſionali c. 19. prop. 21. pag. 358. col. 2.

Serviens Epifcopo, vel alteri Præſato, aut domino in ſpe remunerationis alicujus beneficii, ſimoniam non committit, ſi ſine omni pacto, & conditione ſerviat. Dummodo tamen principaliter hac intentione non ſerviat. Si tamen principaliter intentione obtinendi beneficium, nullo tamen pacto interveniente, ſerviat, quamvis graviter peccet, non tamen incurrit talem ſimoniam, qua obligat ad reſtitutionem, & reſignationem beneficii. Conferantur hæc cum doctrina Valentiniæ, & Tanneri ſupra explicata.

Joannes Malderus S. T. Doctor Lovaniensis 2. 2. tract. 9. c. 3. dub. 1. pag. 590. col. 2. *ſimoniacus non erit (Clericus) etiamſi PRINCIPALITER PROPTER DISTRIBUTIONES veniat, ſi ſolum non erat venturus, niſi diſtributiones fuiſſet accepturus; modo non veniat, ut eas accipiat tamquam pretium; ſed ſolum in ſuſtentionem.*

Ibidem dub. 3. pag. 595. col. 1. DONATIONES GRATUITÆ quadam ſunt licitæ; etiamſi ſint rei temporalis acceptæ INTUITU SPIRITUALIS.

In his nota 1. rationem motivi; propter diſtributiones: 2. rationem motivi principalis; principaliter propter diſtributiones: 3. rationem compensationis gratuitæ, ſeu donationis gratuitæ rei temporalis intuitu ſpiritualis.

Sunt

Sunt & Theses Academicæ à Lovaniensibus Doctoribus approbatæ ejusdem saporis : à Joanne Sinnichio die 5. Decembris 1665. à Jacobo Pontano die 15. Julii 1661. &c. sed hæc sufficient, ut appareat, quanta ratione Valentia, & Tannerus potissimum accusandi fuerint.

PROPOSITIO XLIX.

Mollities jure naturæ prohibita non est. Vnde si Deus eam non interdixisset, sæpe esset bona, & obligatoria sub mortali.

Auctorem propositionis nominare gaudet Caramuelem.

Apparet ex hac & aliis propositionibus non paucis, quam inconsideratè quidam Decretum nuperum flandricè versum plebi legendum obtulerint; & quantò inconsideratiùs Accusator non se continuerit, quin flandricè versis propositionibus & perversissimè intelligendis, & referendis à plebe, quorundam nomina Autorum adscriberet. Saltem adnotasset, Caramuelem in Theologia Morali, unde sumpta est propositio, n. 1605. sollicitè monere, dubium non esse, quin reipsa grave crimen sit mollities in omni casu, etiam quando esset necessaria ad conservationem vitæ: addidisse etiam n. 1606. doctrinam illam

lam